Ympäristövaliokunta

Keskiviikko 17.11.2021 klo 9.30—10.50

Läsnä
puheenjohtaja Juha Sipilä kesk
jäsen Petri Huru ps
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Johan Kvarnström sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Niina Malm sd
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mikko Ollikainen r (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Mauri Peltokangas ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Mari-Leena Talvitie kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Ari Torniainen kesk (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (5, 6 osittain)

Sihteeri
valiokuntaneuvos Marja Ekroos

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että valiokuntien täydennysvaalissa täysistunnossa 16.11.2021 on ympäristövaliokunnan jäseneksi valittu ed. Jenni Pitko.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi päästökauppadirektiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun osuudesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen edistämisessä ja maailmanlaajuisen markkinapohjaisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 58/2021 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi päästökauppadirektiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun osuudesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen edistämisessä ja maailmanlaajuisen markkinapohjaisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta A 4
Eriävä mielipide U_58_2021vp_eriävä mielipide_ps.pdf B 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tapahtui seuraavaa:

Ed. Huru esitti ed. Peltokankaan kannattamana, että ei voi hyväksyä kappaletta 3 eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevin perustein. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 12—2.

Ed. Huru esitti ed. Peltokankaan kannattamana, että ei voi hyväksyä kappaletta 7 eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevin perustein. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 12—2.

Päätettiin lisätä kappaleeseen 5 uusi virke: ”Valiokunta korostaa, että Helsinki-Vantaan lentoaseman kilpailukyky ja nykyinen erityisasema keskeisenä lentoliikenteen solmukohtana tulee turvata."

Päätettiin lisätä 7 kappaleen kolmanteen virkkeeseen seuraavat sanat: "lentoliikenteen vihreään siirtymään ja vähäpäästöisen lentoliikenteen kehittämiseen."

Ps. ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävän lentoliikenteen tasapuolisuuden varmistamisesta (uusiutuvien lentopolttoaineiden käytön edistäminen Euroopan unionin alueella)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 50/2021 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävän lentoliikenteen tasapuolisuuden varmistamisesta (uusiutuvien lentopolttoaineiden käytön edistäminen Euroopan unionin alueella) A 5

Eriävä mielipide U_50_2021vp_eriävä mielipide_ps.pdf B 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleeseen 4 uusi virke: "Erityisesti siksi, että kysymyksessä ovat rajalliset resurssit, jäsenmaille tulisi mahdollistaa laajemmat kansalliset joustot kuin komission esityksessä on."

Päätettiin lisätä kappaleeseen 6 uusi virke: "Valiokunnan mielestä ensisijainen ohjauskeino tulisi olla päästöjen hinnoittelu teknologianeutraalisti, jotta päästövähennykset ohjautuvat edullisimpiin kohteisiin ja edullisimmilla ratkaisuilla. Myös lentoliikenne on ohjausvaikutukseltaan vahvistuvan päästökaupan piirissä ja sääntelyssä tulisi välttää päällekkäisiä ohjauskeinoja."

Ps. ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2021 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta A 6
Eriävä mielipide U 53_2021vp_eriävä mielipide_ps.pdf B 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 5 loppuun uusi virke: "Valiokunta pitää valitettavana, että komission esitys ei huomioi riittävästi biokaasun potentiaalia raskaan liikenteen ja meriliikenteen osalta. Biokaasulla voi olla merkittävä rooli ainakin siirtymäkaudella, kun nykyistä kalustoa on vielä liikenteessä."

Päätettiin lisätä kappaleen 9 loppuun uusi virke: "Teknologianeutraalisuutta tulee kunnioittaa myös jakeluinfrastruktuurin teknisten yksityiskohtien ja asiakasrajapinnan palvelumenetelmien sääntelyssä. Esimerkiksi korttimaksupäätteen edellyttäminen voimanlähteiden jakelupisteessä voi luoda ylimääräisiä kustannuksia, kun maksujärjestelmissä kehittyy vaihtoehtoisia tapoja."

Ps. ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi uusiutuvien ja vähäpäästöisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (NK. FUELEU MARITIME)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 51/2021 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi uusiutuvien ja vähäpäästöisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (NK. FUELEU MARITIME) A 7
Eriävä mielipide U 51_2021vp_eriävä mielipide_ps.pdf B 7

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 9 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta katsoo, että jäsenvaltioiden erilaisuus on otettava sääntelyssä asianmukaisesti huomioon erityisesti arktisen merenkulun osalta."

Päätettiin muuttaa kappaleen 9 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotus voi johtaa kauppa-alusten itsenäisen jäissäkulkukyvyn heikkenemiseen, mikä puolestaan edellyttäisi jäänmurtoavustuksen määrän kasvua ja nykyistä suuremmanjäänmurtokapasiteetin tarvetta palvelutason turvaamiseksi etenkin arktisissa olosuhteissa."

Päätettiin lisätä kappaleeseen 10 uusi virke: "Valiokunnan mielestä ensisijainen ohjauskeino tulisi olla päästöjen hinnoittelu teknologianeutraalisti, jotta päästövähennykset ohjautuvat edullisimpiin kohteisiin ja edullisimmilla ratkaisuilla. Kun meriliikenne on tarkoitus tuoda päästökaupan piiriin, tulisi päällekkäisten ohjauskeinojen vaikutukset analysoida tarkkaan."

Ps. ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille hyötyajoneuvoille koskevan asetuksen (EU) 2019/631 muuttamisesta vastaamaan unionin nostettua ilmastokunnianhimoa (henkilö- ja pakettiautojen CO2-raja-arvojen kiristäminen ja uuden raja-arvon asettaminen vuodelle 2035)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 52/2021 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille hyötyajoneuvoille koskevan asetuksen (EU) 2019/631 muuttamisesta vastaamaan unionin nostettua ilmastokunnianhimoa (henkilö- ja pakettiautojen CO2-raja-arvojen kiristäminen ja uuden raja-arvon asettaminen vuodelle 2035) A 8
Eriävä mielipide U 52_2021vp_eriävä mielipide_ps.pdf B 8

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Ps. ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2021 vp
Asiantuntijalausunto U 56/2021 vp YmV 17.11.2021 Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT Asiantuntijalausunto A 9

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT, liite

Valiokunta on käynyt epävirallista valmistavaa keskustelua 16.11.2021.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismista (hiilirajamekanismi, CBAM)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 57/2021 vp

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi epävirallista valmistavaa keskustelua.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 18.11.2021 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Ekroos